

DS

DIZAINA STUDIJA 27

talpa-forma-laiks

septembris-oktobris 2010

UZMANĪBU
UZMANĪBU
UZMANĪBU
UZMANĪBU
UZMANĪBU
UZMANĪBU
UZMANĪBU
UZMANĪBU

GRĀFISKĀS LEJAS PAROJU BIROJOS 14 BĒRĪTIS KARAĻA PILĪ 10
LAKSĒJU TACĪGĀ JĀS MĀKSLA LĪDOSTĀ 16 VAI MUMS IR
INDUSTRIĀLĀ DIZAINA POTENCIĀLS 20 GRAFISKĀ DIZAINA FAVORĪTI
BRNO BIENNĀLĒ 26 KĀ IZMANTOJAMI KAFIJAS BIEZUMI 38
LATVIJAS SKOLU SPĒKA SPĒLES 40 LELLES DZIMTAS KOKS 48

Le 2.49

BEI ZĪMĒJUMA NEI TIKT

Sandra Krastiņa

Pēc *NODUS* kolekcijas – sešdesmit dizaina paklāju parādes – panākumiem 2009. gadā (par to rakstījām “Dizaina Studijas” 21. numurā) šogad pieteikts pieticīgāks skaits – deviņi modeļi, ko veidojuši dizaineri Fernandu un Umbertu Kampanas, Paolo Kapello (*Paolo Cappello*), *Studio Job*, Mateo Ranji (*Matteo Ragni*), kā arī Sofija Lašārta un Liks d’Anī (*Sofie Lachaert, Luc d’Hanis*). Tomēr nemainīgs ir *NODUS* ambiciozais mērķis: nojaukt robežas vispārpieņemtajam uzskatam par paklāja nosacīti ierobežoto formātu un radīt jaunu kvalitāti šodienas stilistikas aktualitātēm un pārmantoto tradīciju sintēzei, uzdevumam piesaistot starptautiski pazīstamus dizainerus, kam paklāju meti nav dienišķā nodarbe. Citā nozarē trenēta domāšana, pievērsta līdz

šim autoram nepraktizētai dizaina jomai, garantē gan eksperimenta, gan radoša atklājuma klātesamību, un tā, ik gadu kolekcijai paplašinoties ar bieži vien paklāju jomā nelietotiem grafiskajiem risinājumiem, ieceres svars un mērogs tikai pieaug. Kā izšķiroši nozīmīga saglabāta arī izpildījuma kvalitāte, jo katram no modeļiem producenti piemeklē vispiemērotāko ražotni paklāju aušanas dzimtenēs: Turcijā, Turkmēnijā, Nepālā, Indijā, Pakistānā vai Ķīnā. Jāpiemēta – *NODUS* komanda īpaši uzsver faktu, ka izvēlētajās austuvēs ir nodrošināti cilvēku tiesībām atbilstoši darba apstākļi un nekur neizmanto bērnu roku darbu, kas Austrumu valstīs vēl aizvien nav retums. Katrā uzņēmumā noteikumu ievērošana tiek kontrolēta ik pa trim mēnešiem. ▶

Paklājs
“Dzelonstieple”.
Dizains – *Studio Job*. Diametrs –
220 cm. Austs
Nepālā. Studijas
dizaineri Jobs
Smētss (*Job Smeets*) un
Ninke Tinagela
(*Nynke Tynagel*)
absolvējuši
Eindhovenas
Dizaina akadēmiju
grafiskā dizaina
specialitātē

Paklājs "Cirks".
Dizaineri –
Fernandu un
Umbertu Kampanas.
Neregulāra apļa
diametrs – 200 cm.
Austs Nepālā

◀ Skatot lielizmēra paklājus, izvietotus kā gleznas pie galerijas sienām, nenoliedzami ietekmē to tehniskais izpildījums un augstvērtīgo materiālu kvalitātes aura, tomēr, prasmīgi ietverot šos komponentus, skatītāju galvenokārt uzrunā autoru spēja perfekti operēt ar izvēlēta grafiskā risinājuma, laukumu attiecību un krāsu spektra sabalansēšanu. Tekstila objekti prezentēti kā stājmākla (izmantoju šo jau aizmirsto apzīmējumu, jo atmetā vārda lietojums šajā reizē šķiet vietā), kur darbos bez krāsu prieka vai ornamentālas ritmikas vēl paredzēts arī emocionāli tulkojams vēstījums. Tas tā, kad paklāji krāšņi izgaismoti mirdz pie izstādes stendiem, tomēr pagrūti iztēloties, kā tie ievietosies interjerā, kur burtiskā nozīmē teju unikālajām grīdsegām būs jākāpj virsū. Īpaši tas nāca prātā pie brāļu Kampanu darba "Cirks" – aplis blīvi noklāts ar reljefām kaņepju un lupatu lellītēm, kas augšpēdus gozējas zaļajā paklāja pļavā. Manas asociācijas nav tik daudz par dārgas lietas apbružājumu ilgtermiņā (kas paklājiem nav tik mazsvarīgi), tas drīzāk ir personiski emocionāls

aizspriedums – kā gan tiem cilvēkiem ar iezīmētām sejām un individualizētiem apģērbiem kāpt virsū? Tēma par grafiski perfektu gobelēnu nav mums sveša, atminot padomju laika tekstilmākslas uzplaukumu un patieso spēku Latvijā. Lai vai kā tagad tulkojams tālaika fenomens, jāsecina, ka pasaulē no jauna meklē atpakaļceļu pie šādām vērtībām – fundamentāli darbietilpīgs izpildījums un maksimāli kvalitatīvi izejmateriāli, apvienoti ar mākslinieciski nozīmīgu un tematiski aktuālu vizuālo risinājumu. Jā, tādi paklāji ir dārgi un skaitāmi tikai dažos eksemplāros (dizaina autora parakstīti), bet jāatzīst, ka sadzīvē lietojamās "virsmas segas" izstaro pašapzinīgas mākslas spēku. Informācijai: pagājušā gada NODUS paklāju kolekcijas katalogs (grafiskais dizains: www.normat.it) guvis atbalvojumu konkursā *European Design Award*. Un vēl viena sakritība: prēmētā kataloga vāka iesējums, precīzāk – it kā apvāka iztrūkums, pašlaik arī mūsmājās ir populārs paņēmieni grāmatu dizainā. X

www.nodusrug.it

Spilvens "Irāna".
120x120 cm.
Austs Irānā

Spilvens "Indija".
120x120 cm.
Austs Indijā

Spilvens "Turcija".
120x120 cm.
Austs Turcijā

Spilvens "Nepāla".
120x120 cm.
Austs Nepālā

Spilvenu kolekcija
"Ligzdas spilveni".
Dizainers –
Paolo Kapello.
Specialitāte
industriālajā dizainā
itāļu dizaineru
netraucē darboties
gan arhitektūras,
gan grafiskā dizaina
laukā

Paklājs "Kritušie
persieši". Dizains –
Studio Job.
350x250 cm.
Austs Indijā

